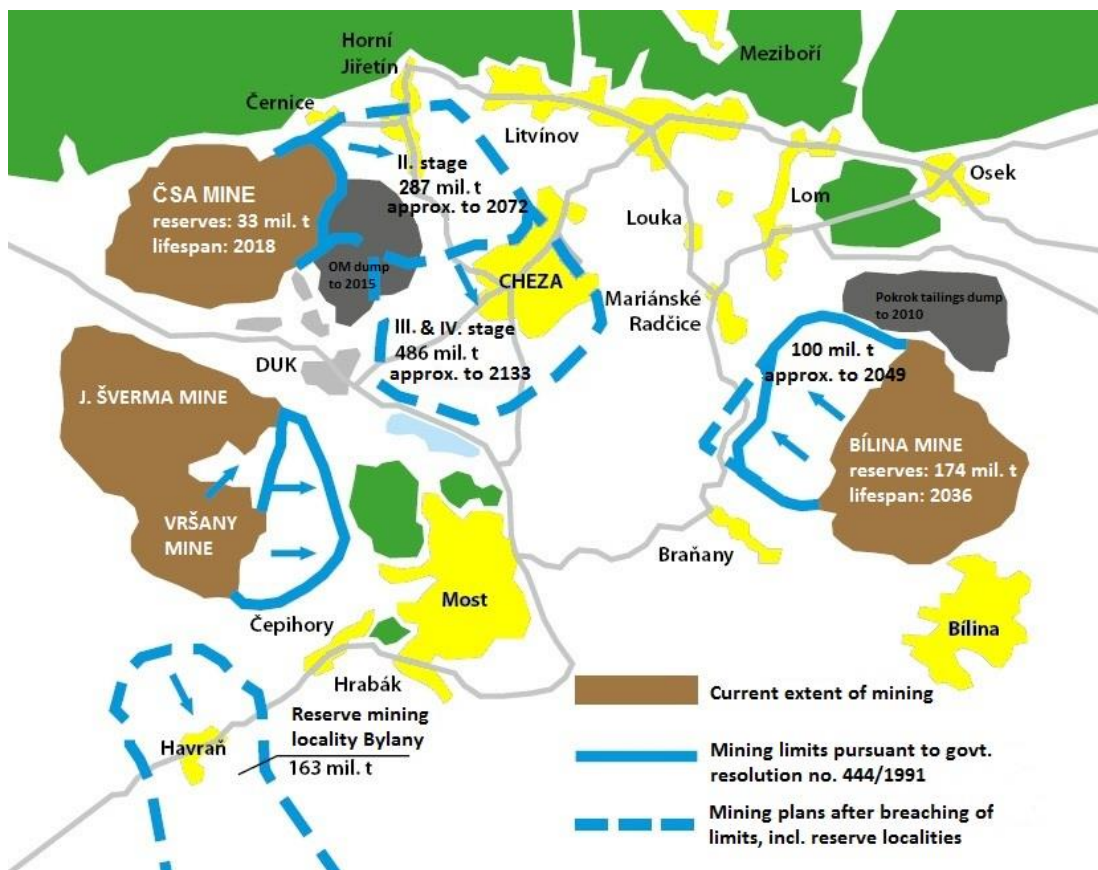

Název aktivity: Návrh prolomení těžebních limitů na dole ČSA – diskuze zapojených aktérů

Mapa znázorňující limity těžby na Mostecku

(https://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%9Azemn%C3%AD_limity_t%C4%9B%C5%BEby_hn%C4%9Bd%C3%A9ho_uhl%C3%AD_v_severn%C3%ADch_%C4%8Cech%C3%A1ch).

Starosta města Horní Jiřetín

- zásadní odpůrce prolomení limitů
- město se dlouhodobě nemůže rozvíjet, protože se obává o svou budoucnost
- zpochybňuje finanční udržitelnost pokračování těžby, náklady na odkup či vyvlastnění domů by byly vysoké a státu by se nevyplatily
- je tolerantní vůči aktivitám environmentálních hnutí (jako jsou „Limity jsme my“) ale nesouhlasí s porušováním předpisů (např. s jejich vniknutím do prostoru dolu a obsazením rypadla)

Starosta města Litvínov

- zásadní odpůrce prolomení limitů
- kvůli těžbě by se musel přemístit Chemopetrol, což by podle něj byla ekonomická sebevražda
- obává se dalšího zhoršení kvality ovzduší
- viní stát z neschopnosti dokončit již probíhající rekultivace
- žádá důkazy o efektivitě pokračování těžby hnědého uhlí nad rámec platných limitů těžby
- obává se dalšího vylidňování území

Člen hnutí „Limits jsme my“ a aktivista

- odpůrce prolomení limitů
- požaduje ústup od uhelných elektráren i od jádra a namísto toho chce zelenou energii
- argumentuje dalším zhoršením kvality životního prostředí
- snaha prolomit limity je jen výsledek lobbingu těžebních společností
- navrhuje pokračovat v protestních akcích včetně obsazení rypadla a blokování probíhající těžby

Předseda hnutí „Limits jsme my“

- nesouhlasí s prolomením limitů
- lobbuje u ostatních aktérů (ohrožené obce, kraj) s cílem získat podporu
- těžba nezaměstnává tolik lidí (čísla, která uvádí ministerstvo, jsou dle něj nesmysl) a ty stávající se mohou requalifikovat
- je si vědom, že porušování zákona (blokády těžby apod.) vrhá špatné světlo na celé hnutí
- žádá po státu větší podporu alternativních („zelených“) zdrojů energie

Ministr, Ministerstvo životního prostředí

- zastánce prolomení limitů, nicméně je ochoten o nich vyjednat (a to i s aktivisty)
- podpoří větší finanční kompenzace pro obce zasažené těžbou
- negativní dopad na životní prostředí se díky novým technologiím výrazně snížil
- stát se zaručí, že po skončení těžby bude provedena rekultivace
- stát samozřejmě podporuje obnovitelné zdroje energie, ale ty nedokáží pokrýt celkovou spotřebu v ČR

Generální ředitel společnosti Severní energetická a.s. (spravuje lom ČSA)

- zastánce prolomení limitů
- při ukončení těžby by musel propustit tisíce lidí
- pokračování těžby nebude mít výraznější dopad na životní prostředí
- zaručuje, že se firma bude podílet na rekultivacích
- argumentuje sponzorskými dary/dotacemi pro zasažené obce (postavili za ně např. dětská hřiště)
- zastavení těžby ohrozí energetickou bezpečnost ČR

Ministr, Ministerstvo průmyslu a obchodu

- zastánce prolomení limitů a pokračování těžby pod Horním Jiřetínem i částí Litvínova
- argumentuje nutností využívat uhelné elektrárny, protože dostavba Temelína bude trvat dlouho a v Česku bez uhelných elektráren bude chybět elektrická energie
- argumentuje i udržením zaměstnanosti, pokud těžba skončí, o práci přijdou tisíce lidí a novou naleznou jen těžko

---

Hlavní téma(ta): Politické rozhodování

Komentář/Shrnutí:

Platnost a otázka prolomení těžebních limitů se neustále vrací do pozornosti vlády i médií. Jako ukázka lokality, která by mohla být budoucí těžbou (v případě prolomení limitů) výrazněna dotčena, byla vybrána města Horní Jiřetín a Litvínov. Především město Horní Jiřetín spolu se zámekem Jezeří tvoří symbol boje proti pokračování těžby hnědého uhlí. Aktuálně platné územní limity těžby hnědého uhlí v severních Čechách jsou dány závazným usnesením vlády (předseda P. Pithart) č. 444 ze dne 30. října 1991. V případě dolu ČSA již bylo limitů dosaženo v roce 2016 (konec těžby skrývky pomocí rypadla), ukončení těžby je plánováno na rok 2024. Debaty o prolomení limitů započaly již v roce 1998, poslední aktivita v roce 2015, kdy vláda na výjezdním zasedání v Ústí nad Labem posunula limity pro těžbu hnědého uhlí na lomu Bílina. Na lomu ČSA limity zůstaly v platnosti. Případné prolomení limitů by umožnilo pokračovat v těžbě až do roku 2120.

Jako aktivita pro studenty byly vytvořeny kartičky jednotlivých politických aktérů, kteří se buď přímo podílejí na změnách v těžebních limitech (ministři), případně je prolomení limitů v jejich zájmu (těžební společnost), další skupinou jsou pak zástupci postižených obcí (Litvínov, Horní Jiřetín) a také občanské iniciativy (hnutí Limity jsme my). Studenti se rozdělí do skupin/dvojic a vylosují si jednu z kartiček, poté budou v moderované diskuzi („u kulatého stolu“) hájit zájmy tohoto aktéra (uvedeného na kartičce). Cílem je ukázat studentům na různé postoje k problematice těžebních limitů na Mostecku a umožnit jim v rámci diskuze nalézt kompromis.

Otázky a úkoly do výuky:

Jaké důsledky přináší těžba hnědého uhlí pro životní prostředí i pro obyvatele?

Jak by bylo možné nahradit hnědé uhlí jako energetický zdroj?

Co by pro obyvatele zasažených měst znamenalo prolomení těžebních limitů?

Autorka: Lenka Hellebrandová
